

Asia: VN/16832/2024

Hallituksen esitys rikoslain 16 luvun muuttamiseksi (sinivilkkusabotaasi)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

JHL:n lausunto rikoslain 16 luvun muuttamista koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta
Hallituksen esityksen luonnoksessa ehdotetaan otettavaksi rikoslain 16 luvun 3 a ja 3 b pykäliin
rangaistussäännökset poliisi- tai hälytystoiminnan vaikeuttamisesta sekä poliisi- tai hälytystoiminnan
haittaamisesta.

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry pitää rikoslakiin ehdotettuja muutoksia erittäin
kannatettavina.

Esitysluonnoksessa on käyty perusteellisesti lävitse nykytilaa ja tuotu esiin se, että suurin osa poliisi-,
pelastus-, ja ensiapuhenkilöstöön kohdistuvista teoista on jo nyky säännöksilläkin rangaistavia. On
kuitenkin tärkeää, että poliisi- ja hälytyshenkilöstöön kohdistuvasta uhkailusta, väkivallasta ja
häirinnästä on selkeä oma rangaistus seuraamus, jonka rangaistusasteikko vastaa virkamiehen
väkivaltaisen vastustamisesta ja virkamiehen vastustamisesta seuraavaa rangaistusta. Uudistuksella
selkeytettäisiin merkittävällä tavalla tulkintaongelmia, joita on syntynyt sen osalta, onko kyse
julkisen

vallan käytöstä hälytystehtävien yhteydessä.

Esitysluonnoksessa kaavailtu rangaistus seuraamus on omiaan parantamaan erityisesti
työsopimussuhteisen ensihoitohenkilöstön ja sopimuspalokuntalaisten asemaa, kun heihin
kohdistuva väkivallalta ja muu häirintä asetetaan rangaistavuudeltaan yhtä moitittavaksi kuin
vastaavat teot viranhaltijaan kohdistuneina.

Esityksessä todetaan, että poliisi- tai hälytystoiminnan vaikeuttamista koskeva säännös olisi ensisijainen esimerkiksi suhteessa pahoinpitelyrikokseen. Tämä poikkeaa oikeuskäytännöstä, jossa on katsottu, että pahoinpitely ei sisälly esimerkiksi virkamiehen väkivaltaiseen vastustamiseen. JHL katsoo, että toissijaisuuslausekkeen poistamista säännöksestä tulisi harkita, jolloin noudatettaisiin vallitsevaa oikeuskäytäntöä virkamiehen väkivaltaisen vastustamisen suhteen.

JHL katsoo, että olisi tärkeää vielä täsmentää sitä, että ensihoitohenkilöstöä ja heitä avustavia muuta henkilöstöä suojattaisiin myös hälytystehtäviin liittyvissä toimenpiteissä sairaanhoidon toimintayksiköissä esim. potilassiirtojen yhteydessä.

Lisäksi suojan piirin olisi syytä määritellä kuuluviksi myös muut viranomaistahot, jotka suorittavat vastaavia toimenpiteitä sekä heitä näissä tehtävissä avustavat henkilöt. Tällaisia toimenpiteitä suorittavia viranomaisia ovat ainakin rajavartiostolaitoksen ja tullin piirissä. Edelleen pitäisi ensihoito ja pelastushenkilöstöä vastaavaan asemaan saattaa myös sosiaalipäivystyksen henkilöstö, joka toimii välittömästi hälytystehtävien yhteydessä yhteistoiminnassa poliisi- ja ensihoitohenkilöstön rinnalla.

Poliisi-, pelastus- ja ensiapuhenkilöstö tekee yhteiskunnan kannalta ensiarvoisen tärkeää työtä. Sen lisäksi, että nyt ehdotetulla rikoslain muutoksella parannetaan henkilöstön rikosoikeudellista suojaa, lähetetään uudistuksella selkeä viesti siitä, että yhteiskunnassa suhtaudutaan kaikkeen hälytystoimeen kohdistuvaan haitantekoon äärimmäisen vakavasti. Kriminalisoinnilla suojataan paitsi

työntekijöiden asemaa myös apua tarvitsevien kansalaisten oikeutta saada viranomaisten välittömiä pelastuspalveluja häiriöttä

Turunen Harri
Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry